

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wstęp.....	15
Rozdział I	
Pojęcie administracji, jej cechy i funkcje.....	17
1. Pojęcie administracji.....	17
2. Cechy administracji	21
3. Funkcje administracji i jej podziały	24
4. Sprawa administracyjna, sprawa z zakresu administracji publicznej	31
Rozdział II	
Geneza, charakterystyka i definicje prawa administracyjnego	37
1. Geneza prawa administracyjnego	37
2. Prawo administracyjne a inne gałęzie prawa	39
3. Zakres, wewnętrzna systematyka i cechy prawa administracyjnego	44
4. Definicje prawa administracyjnego	49
4.1. Zagadnienia wprowadzające.....	49
4.2. Przegląd definicji prawa administracyjnego w doktrynie wybranych państw	51
4.3. Wybrane definicje prawa administracyjnego w polskiej doktrynie przedwojennej	53
4.4. Wybrane definicje prawa administracyjnego w polskiej doktrynie powojennej.....	54
5. Europeizacja prawa administracyjnego	58
Rozdział III	
Podstawowe pojęcia prawa administracyjnego	77
1. Stosunek administracyjnoprawny. Sytuacja administracyjnoprawna	77
2. Cel publiczny, interes publiczny i dobro wspólne.....	85
3. Publiczne prawo podmiotowe	90
4. Władztwo administracyjne (państwowe) i sankcja administracyjna	98

4.1. Władztwo administracyjne	98
4.2. Sankcja administracyjna	100
5. Uznanie administracyjne – władza dyskrecyjna	108
6. Dobra publiczne, świadczenia publiczne, obowiązki publiczne.....	123

Rozdział IV

Zasady prawa administracyjnego i organizacji administracji.....	131
1. Pojęcie, cechy i typologia zasad prawa administracyjnego	131
2. Rodzaje zasad i ich charakterystyka	138
2.1. Zasada demokratycznego państwa prawnego.....	138
2.2. Zasada legalności, zasada równości wobec prawa i zasada sprawiedliwości społecznej	147
2.3. Zasada ochrony godności człowieka	156
2.4. Zasada proporcjonalności	170
2.5. Zasada jawności administracyjnej.....	180
2.6. Prawo do sądu	193
2.7. Zasady postępowania administracyjnego	199
2.7.1. Zasady ogólne kodeksu postępowania administracyjnego	199
2.7.2. Zasada dwuinstancyjności	201
2.7.3. Zasada sprawiedliwości proceduralnej.....	204
2.8. Zasada pomocniczości (subsidiarności).....	206
2.9. Zasady centralizacji i decentralizacji oraz koncentracji i dekoncentracji.....	212
2.10. Zasada kompetencyjności.....	219
2.11. Dualizm i monizm w administracji.....	222
2.12. Zasada zespolenia administracyjnego	225
2.13. Zasada sprawności działań administracji (zasada efektywności)	228
2.14. Zasada dobrej administracji.....	233

Rozdział V

Źródła prawa administracyjnego	241
1. Pojęcie prawa, określenie i charakterystyka systemu oraz źródeł prawa administracyjnego.....	241
1.1. Źródła prawa administracyjnego w systemie prawa.....	241
1.2. Delimitacja źródeł prawa	248
1.3. Źródła prawa Unii Europejskiej w systemie źródeł polskiego prawa ...	249
2. Konstytucja, ustawy i umowy międzynarodowe.....	261
3. Akty prawne powszechnie obowiązujące, pochodzące od naczelných organów władzy wykonawczej, akty prawa wewnętrznego i swoiste źródła prawa	267
3.1. Akty prawne powszechnie obowiązujące, pochodzące od naczelných organów władzy wykonawczej	267

3.2. Akty prawa wewnętrznego.....	269
3.3. Inne swoiste źródła prawa.....	273
3.4. Znaczenie zwyczaju, orzecznictwa sądowego i doktryny	274
4. Prawo miejscowe.....	278
5. Ogłaszanie źródeł prawa	293
6. Wykładnia prawa administracyjnego	302
7. Luki i analogia w prawie administracyjnym.....	310

Rozdział VI

Podmioty administrujące	321
1. Pojęcie podmiotów administrujących i systemu administracji publicznej ...	321
2. Cele i zadania, kompetencja i właściwość.....	322
3. Pojęcie i rodzaje organów administracji publicznej, władza i urząd	324
4. Zakład publiczny (administracyjny)	329
5. Inne podmioty administrujące – agencje, instytucje, przedsiębiorstwa, spółki prawa publicznego, fundacje, organizacje społeczne	333
5.1. Agencje.....	333
5.2. Instytucje	335
5.3. Przedsiębiorstwa.....	336
5.4. Spółki prawa publicznego	337
5.5. Fundacje.....	337
5.6. Organizacje społeczne	341
6. Powiązania organizacyjne i funkcjonalne między podmiotami administrującymi	346
7. Instytucja zlecenia funkcji z zakresu administracji publicznej i prywatyzacja zadań publicznych	355
7.1. Zlecenie funkcji z zakresu administracji publicznej.....	355
7.2. Prywatyzacja zadań publicznych	358

Rozdział VII

Podział terytorialny	363
1. Pojęcie podziału terytorialnego i jego rodzaje	363
2. Ewolucja podziału terytorialnego	364
3. Aktualny podział terytorialny.....	367
3.1. Zasadniczy podział terytorialny	368
3.1.1. Gmina.....	369
3.1.2. Powiat	372
3.1.3. Województwo	375
3.2. Podział pomocniczy	376
3.3. Podziały terytorialne specjalne	378

Rozdział VIII

Ustrój administracji państwowej	387
1. Administracja centralna.....	387
1.1. Zagadnienia wstępne	387
1.2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	388
1.3. Rada Ministrów	389
1.4. Prezes Rady Ministrów.....	395
1.5. Ministrowie	398
1.6. Organy centralne (kierownicy urzędów centralnych).....	402
2. Terenowa administracja rządowa	404
2.1. Zagadnienia wstępne	404
2.2. Wojewoda	405
2.3. Rządowa administracja zespolona w województwie	410
2.4. Wojewódzka administracja niezespolona	413

Rozdział IX

Samorząd terytorialny.....	417
1. Geneza, pojęcie i cechy samorządu terytorialnego	417
1.1. Geneza samorządu terytorialnego.....	417
1.2. Pojęcie i cechy samorządu terytorialnego	420
2. Struktura organizacyjna samorządu terytorialnego.....	429
2.1. Strukturalny model samorządu terytorialnego.....	429
2.1.1. Gmina (miasto na prawach powiatu).....	430
2.1.2. Powiat	431
2.1.3. Województwo samorządowe.....	432
2.2. Formy demokracji bezpośredniej.....	432
2.2.1. Referendum lokalne.....	433
2.2.2. Zebranie wiejskie w sołectwie, ogólne zebranie mieszkańców w osiedlu.....	438
2.2.3. Konsultacje z mieszkańcami.....	439
2.2.4. Budżet obywatelski.....	440
2.2.5. Obywatelska inicjatywa uchwałodawcza	441
2.3. Formy demokracji pośredniej.....	442
2.3.1. Organy stanowiące i kontrolne jednostek samorządu terytorialnego	442
2.3.2. Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego.....	458
2.4. Struktura organizacyjna jednostek pomocniczych.....	472
2.5. Relacje między jednostkami samorządu terytorialnego	478
3. Zadania samorządu terytorialnego.....	493
3.1. Klasyfikacja zadań samorządu terytorialnego.....	493
3.2. Zadania gminy.....	495
3.3. Zadania powiatu.....	496

3.4. Zadania województwa	498
3.5. Działalność gospodarcza jednostek samorządu terytorialnego	500
3.5.1. Zakres prawnej dopuszczalności prowadzenia działalności gospodarczej przez jednostki samorządu terytorialnego	500
3.5.2. Organizacyjno-prawne formy prowadzenia działalności gospodarczej przez jednostki samorządu terytorialnego	503
4. Współdziałanie i „ruch zadań” w systemie samorządu terytorialnego	505
4.1. Współdziałanie międzygminne	505
4.2. Współdziałanie powiatów	510
4.2.1. Związki powiatów	510
4.2.2. Porozumienia powiatów	512
4.2.3. Stowarzyszenia powiatów	512
4.3. Współdziałanie gmin i powiatów	512
4.3.1. Związki powiatowo-gminne	513
4.3.2. Związki powiatowo-gminne w celu wspólnej obsługi	513
4.4. Współdziałanie województw (z udziałem województw)	513
4.5. Uczestnictwo jednostek samorządu terytorialnego w międzynarodowych zrzeszeniach społeczności lokalnych i regionalnych	515
5. Kontrola i nadzór nad działalnością samorządu terytorialnego	529
5.1. Pojęcie, cechy, kryteria i organy nadzoru	529
5.2. Środki nadzoru	533
5.3. Nadzór regionalnych izb obrachunkowych	537
5.4. Samorządowe kolegia odwoławcze	537
5.5. Sądowa kontrola działalności samorządu terytorialnego	538

Rozdział X

Prawne formy działania administracji publicznej	543
1. Pojęcie i rodzaje prawnych form działania administracji	543
2. Akty normatywne i akty generalne stosowania prawa	548
2.1. Akty normatywne	548
2.2. Akty generalne stosowania prawa	551
3. Akty administracyjne – pojęcie i rodzaje	554
4. Polecenie służbowe	560
5. Ugody, porozumienia administracyjne, umowy publicznoprawne, publiczne, administracyjne, umowy cywilne	563
6. Przymierzenie publiczne (administracyjne)	574
7. Czynności materialno-techniczne	579
8. Tworzenie planów, programów i strategii	584
9. Działalność społeczno-organizatorska	589

Rozdział XI

Kontrola administracji	593
1. Pojęcie, cechy i rodzaje kontroli.....	593
2. Kontrola sądowa administracji.....	598
2.1. Zagadnienia ogólne.....	598
2.2. Sądownictwo administracyjne.....	600
2.3. Rola innych sądów w zabezpieczeniu legalności działania administracji.....	610
3. Trybunał Konstytucyjny.....	611
4. Trybunał Stanu.....	612
5. Kontrola pozasądowa administracji.....	616
5.1. Kontrola Najwyższej Izby Kontroli.....	616
5.2. Kontrola administracji sprawowana przez Rzecznika Praw Obywatelskich.....	625
5.3. Kontrola administracji sprawowana przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.....	633
5.4. Kontrola społeczna.....	637
6. Kontrola wewnętrzna administracji.....	648
6.1. Kontrola wewnętrzna <i>sensu stricto</i>	648
6.1.1. Kontrola w administracji rządowej.....	649
6.1.2. Kontrola w samorządzie terytorialnym.....	653
6.1.3. Kontrola regionalnych izb obrachunkowych.....	655
6.1.4. Kontrola zarządcza.....	657
6.1.5. Audyt wewnętrzny.....	659
6.1.6. Kontrola instancyjna.....	662
6.1.7. Kontrola prokuratorska.....	664
6.2. Kontrola wewnętrzna <i>sensu largo</i>	668
Autorzy	673